

Lēns dusmoties

Prezidents Gordons B. Hinklijs

Lai Tas Kungs jūs svētī un iedvesmo dzīvot bez dusmām.

Mani dārgie brāļi, lai kur jūs arī atrastos, šeit, Konferences centrā vai Baznīcas telpās tālu aiz jūrām. Cik gan tas ir brīnišķīgi, ka mēs varam uzstāties šeit šajā Konferences centrā un ka jūs varat dzirdēt, ko mēs sakām, pat tādās tālās vietās kā Keiptaunā, Dienvidāfrikā.

Šovakar par savu uzstāšanās tēmu esmu izvēlējis dusmas. Es apzinos, ka tas ir mazliet neparasti, bet domāju, ka tas ir nepieciešams.

Salamana Pamācībās, Vecajā Derībā ir teikts: „Pacietīgais ir labāks nekā stiprais, un, kas ir kungs pats pār savu garu un sirdi, tas ir labāks par to, kas iekaro pilsētas” (Sal. pam. 16:32).

Kad kļūstam dusmīgi, tas mums sagādā nepatīkšanas. Dusmas par satiksmi, kas ietekmē mūsu autostrādes, ir naidpilnu dusmu izpaudums. Es uzdrošinos apgalvot, ka lielākā daļa no mūsu cietumniekiem tur atrodas, jo kaut ko paveica, kad bija dusmīgi. Savā niknumā viņi apgalvo, ka tie zaudēja kontroli pār sevi un notika šausminošas lietas, pat slepkavības. Ir paveikti noziegumi, kuri jānožēlo daudzus gadus.

Ir stāstīts stāsts par Čārlzu V. Penrozu. Viņš tika pievērst Baznīcai un kalpoja kā misionārs Anglijā apmēram 11 gadus. Kad viņš tika atbrīvots, viņš pārdeva daļu no savām mantām, lai samaksātu par savu braucienu uz Cīanu. Daži no svētajiem, viņu vērojot, teica, ka viņš ņēma Baznīcas īpašumu.

Tas viņu tā sadusmoja, ka viņš izgāja savas mītnes augšstāvā, apsēdās un uzrakstīja šos pantus, kuri jums ir pazīstami. (Skat. Karen Lynn Davidson, *Our Latter-day Hymns: The Stories and the Messages* [1988], 323.)

*Vēsu prātu, ak, mans brāli;
Savaldi emocijas, impulsīvo dvēseli.
Neļaujies tām uzvarēt,
Lai virsroku ņem prāts.
Valdi pār sevi; tajā ir spēks —
Mierīgā, sakārtotā prātā.
Kaisle sagrauj prātu,
Padarot skaidrāko vīziju par tumsu.*

*Valdi pār sevi; nenosodi
Ne draugu, ne ienaidnieku.
Lai arī apsūdzības būtu vietā,
Sods par tām var nebūt mazs.
Uzklausī to aizstāvamies
Un varbūt taps skaidrāks tev.
Un sapratīsi tu, kāpēc tas
Noticis ir tieši tā.
Vēsu prātu, ak, mans brāli,*

*Savaldi emocijas, impulsīvo dvēseli.
Neļaujies tām uzvarēt,
Lai virsroku ņem prāts.
(School Thy Feelings, Hymns, 336).*

Pirms daudziem gadiem es strādāju kādā dzelzceļa tīklā. Kāds strādnieks kādu dienu bezmērķīgi braukāja pa platformu. Es palūdzu viņam pārvietot vagonu uz citām sliedēm. Viņš eksplodēja. Viņš nometa savu cepuri uz zemes, lēkāja pa to un lamājās kā tāds piedzēries jūrnieks. Es tur stāvēju un smējos par viņa bērnišķīgo izturēšanos. Pamanīdams mani smiedamies, arī viņš sāka smieties par savu muļķību. Tad viņš mierīgi iekāpa lokomotīvē, aizbrauca līdz tukšajam vagonam un novietoja to uz brīvajām sliedēm.

Prātā nāca pants no Salamana Mācītāja: „Neļauj sevi pārmērīgi ātri pārņemt dusmām, jo dusmas mājo nelgas azotē” (Salamans Mācītājs 7:9).

Dusmas ir daudzu dažādu lielu ļaunumu avots.

Es izgriezu no rīta avīzes kādu stāstu, kurš sākās ar šādiem vārdiem:

„Vairāk kā puse amerikāņu, kuri būtu svinējuši savu 25. laulības gadadienu, kopš 2000. gada ir šķīrušies, nedzīvo kopā vai kļuvuši par atraitņiem/ēm pirms šīs gadadienas sasniegšanas. (Sam Roberts, "Most U.S. Marriages Don't Get to Silver," *Deseret Morning News*, 2007. g. 20. sept., A1).

Atraitību, protams, cilvēki nespēj kontrolēt, bet šķiršanos un nedzīvošanu kopā var.

Pārāk bieži šķiršanās ir dusmu rūgtais auglis. Vīrietis un sieviete iemīlas, kā tie saka; abi viens otram liekas brīnišķīgi; viņi nejūt romantisku pievilcību ne pret vienu citu; viņi ar grūtībām sakrāj naudu, lai nopirktu laulību gredzenus; tad apprecas. Uz brīdi ir svētlaipe. Tad maznozīmīgi notikumi noved pie kritikas. Mazās liesmas ir pārvērtušās lielos vainu meklējumos, laulība izjūk, tie dzīvo šķirti, vēlāk ar naidu un rūgtuma tie izšķiras.

Tas ir cikls, kurš atkārtojas atkal un atkal tūkstošos gadījumu. Tas ir traģiski, un, kā es jau teicu, vairumā no gadījumu tas ir rūgto dusmu auglis.

Es domāju par savām laulībām. Mana mūžīgā dzīvesbiedre nomira pirms trīssarpus gadiem. Taču mēs dzīvojām kopā 67 gadus. Es nevaru atminēties nevienu strīdu ar viņu. Viņa ceļoja kopā ar mani un uzstājās katrā kontinentā, aicinot cilvēkus izturēties ar laipnību un mīlestību.

Nelielā publikācija, kas nonāca pie manis pirms dažiem gadiem, bija šāda:

„Reiz kāds vīrietis, kurš bija avīzes nomelnots, aizgāja pie Edvarda Evereta Heila, prasīdams, ko viņam tajā sakarā darīt. Everets teica: Nedari neko! Puse no cilvēkiem, kuri nopirka to avīzi, rakstu nemaz neredzēja. Puse no tiem, kuri redzēja, to nemaz nelasīja. Puse no tiem, kuri to izlasīja, to nesaprata. Puse no tiem, kuri to saprata, tam neticēja. Puse no tiem, kuri tam noticēja, nemaz nav svarīgi.” (“Sunny Side of the Street,” 1989. g. nov.; skat. arī Zig Zigler, *Staying Up, Up, Up in a Down, Down World* [2000], 174).

Tik daudzi no mums izvērš lielas ķildas no mazsvarīgām lietām. Mūs tik viegli var

aizvainot. Laimīgs ir tas cilvēks, kurš spēj ignorēt citu cilvēku aizvainojošus izteikumus un turpināt savas gaitas.

Ja turam aizvainojumus, tas var sagādāt nopietnus sarežģījumus. Kā sāpīga slimība tā var paņemt visu mūsu laiku un uzmanību. Gajs Maupazants ir uzrakstījis interesantu hroniku, kas to ilustrē.

Tas bija par Haucehoma kungu, kurš iepirkumu dienā iet uz pilsētu. Viņš sirga ar reimatismu, un, tam lēni pārvietojoties, viņš pamanīja auklas gabaliņu uz zemes sev priekšā. Viņš to pacēla un uzmanīgi ielika to savā kabatā. To bija pamanījis viņa ienaidsnieks, zirglietu meistars.

Tajā pat laikā mēram tika paziņots, ka ir pazudis kabatas maks, kurā atradās nauda. Tika pieņemts, ka tas, ko Haucehoms bija pacēlis, bija kabatas maks, un viņš tika apsūdzēts tā paņemšanā. Viņš dedzīgi noliedza apsūdzību. Viņa drēbju pārmeklēšanas laikā tika atrasts tikai auklas gabaliņš, bet viņu apmelojumi pret viņu bija tā viņu satraukuši, ka viņš kļuva to pārņemts. Visur, kur tas gāja, viņš uztraukti cilvēkiem stāstīja par to. Viņš bija tik uzbāzīgs, ka cilvēki uz viņu kliedza. Tas pasliktināja viņa veselību.

„Viņa prāts palika arvien vājāks, un apmēram decembra beigās viņš palika uz gultas.

Viņš nomira janvāra sākumā, un savos nāves agonijas murgos viņš aizstāvēja savu nevainību, atkārtodams:

Mazliet no auklas, mazliet no auklas. Redziet, šeit tā ir „Mēra kungs” (Skat. "The Piece of String," <http://www.online-literature.com/Maupassant/270/>).

Ir stāsts par to, ka reportieri intervēja kādu vīru viņa dzimšanas dienā. Viņš bija sasniedzis pieklājīgu vecumu. Viņi jautāja, kā viņam tas ir izdevies.

Tas atbildēja: „Kad es un mana sieva bijām precēti, mēs nolēmām, ka, ja nonāksim domstarpībās, tad viens izies no mājas. Es izskaidroju savu ilgmūžību ar faktu, ka man ir nācies elpot labu, svaigu gaisu savā laulības dzīves laikā.”

Dažos apstākļos dusmas var tikt attaisnotas. Rakstos ir stāsts par to, ka Jēzus no tempļa dzina laukā naudas mijējus, sakot: „Manam namam jābūt lūgšanas namam, — bet jūs to padarāt par slepkavu bedri” (Mateja 21:13). Taču pat tas bija vairāk kā pārmetums, nevis nekontrolētu dusmu izvirdums.

Tagad, mani dārgie brāļi, noslēgumā es lūdzu jūs kontrolēt savus temperamentus, uzlieciet smaidu uz savas sejas, kas aizslaucīs dusmas; runājiet ar mīlestības, miera, pateicības un cieņas valodu. Ja jūs to darīsiet, jūsu dzīve būs bez nožēlas. Jūsu laulības un ģimenes attiecības būs aizsargātas. Jūs būsiet daudz laimīgāki. Jūs paveiksiet vairāk laba. Jūs sajūtīsiet lielāku miera klātbūtni, kas būs brīnišķīga.

Lai Tas Kungs jūs svētī un iedvesmo dzīvot bez dusmām, bez jebkāda veida rūgtuma, bet vērsieties pie citiem, paužot draudzību, pateicību un mīlestību — tā ir mana pazemīga lūgšana, Jēzus Kristus Vārdā, āmen.